

до поверхневості емоційного досвіду та труднощів у вербалізації складних почуттів під час реального, «живого» спілкування.

Технології впливають на структуру соціальних зв'язків, самоідентифікацію та суспільну динаміку [8, с. 301].

Конфлікт цифрової ідентичності: створення ідеалізованого, відредагованого «Я» в мережі призводить до зростаючого розриву між онлайн-образом та реальним «Я» [8, с. 305]. Цей дисонанс викликає відчуття відчуженості та порожнечі, а також посилює нарцисичні тенденції розвитку.

Парадокс соціальної ізоляції: попри постійний мережевий зв'язок, інтенсивне використання технологій може призводити до соціальної ізоляції у реальному світі [6, с. 80]. Віртуальні зв'язки часто є менш глибокими та менш емоційно підтримуючими, ніж реальні.

Феномен «Луна-Камери» та поляризація: алгоритми соціальних мереж та пошукових систем створюють персоналізовані інформаційні бульбашки, які посилюють існуючі переконання та упередження користувача [8, с. 315]. Це призводить до поляризації суспільної думки, зниження здатності до компромісу та зростання агресивності у публічних дискусіях.

Література

1. Каменська М. С. Психологія технологій: вплив Інтернету на свідомість. Підруч. Київ: Освіта, 2023. 256 с.
2. Новик О. П. Когнітивне перевантаження: діагностика та методи корекції Навч. посіб. Львів: Світ, 2022. 180.с
3. Павленко І. В. Епоха уваги: зміна патернів мислення в цифровому середовищі. Монографія. Харків: Право, 2021. 320.с
4. Степаненко Л. Р. Багатозадачність та мозок: неврологічні основи продуктивності Київ: Академія, 2020. 250.с
5. Ткаченко В. Б. Феномен цифрової залежності: клінічні та соціальні аспекти Підруч. Одеса: Маяк, 2019 310 с
6. Хоменко С. Д. Соціальне порівняння та FOMO: психологічні механізми тривоги у мережах. Львів: Магнолія, 2022. 200.с
7. Чорний І. М. Психологія стресу: вплив інновацій на емоційний стан. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 280.с
8. Шевченко Г. А. Ідентичність у мережі: конструювання та конфліктність онлайн-образу. Монографія. Харків: Право, 2021. 400.с

УДК 336.76:355.4

О. С. Брошко, Н.С. Тимошик

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ

O.S.Broshko, N.S. Tymoshyk

FINANCIAL MECHANISMS FOR ENSURING THE RESILIENCE AND MODERNIZATION OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE UNDER THE CONDITIONS OF A WAR ECONOMY

В умовах сучасних викликів безпеки та військової агресії забезпечення ефективного фінансування Збройних Сил України є критично важливим завданням державної політики. Воєнна економіка висуває специфічні вимоги до мобілізації та розподілу ресурсів: нестабільність доходів, високі витрати на оборону та потреба у модернізації озброєння та техніки. Традиційне бюджетне фінансування не завжди здатне оперативно реагувати на змінні потреби армії, що робить необхідним впровадження інноваційних фінансових механізмів.

1. Державне фінансування. Державний бюджет залишається основним джерелом ресурсів для ЗСУ. Проте обмеження бюджету та економічна нестабільність зменшують гнучкість фінансування. Найбільші проблеми: затримки у виділенні коштів, недостатнє покриття витрат на модернізацію техніки та обмежена можливість швидко реагувати на критичні потреби підрозділів.

2. Міжнародна допомога та донорські програми. Міжнародна допомога суттєво підвищує можливості армії щодо придбання сучасного озброєння та матеріально-технічного забезпечення. Донорські програми дозволяють оперативно залучати ресурси для вирішення нагальних потреб. Ефективність цього фінансування залежить від координації між державними органами та міжнародними партнерами.

3. Позабюджетні інструменти. До них належать військові облігації, краудфандинг та приватні інвестиції. Випуск військових облігацій забезпечує додаткові фінансові ресурси, а краудфандингові кампанії підвищують рівень громадської участі та соціальної відповідальності. Використання таких інструментів дозволяє мобілізувати кошти швидко та ефективно, одночасно знижуючи залежність від державного бюджету.

4. Інтеграція джерел фінансування. Дослідження показало, що ефективне фінансування ЗСУ можливе лише за умови комбінованого використання бюджетних та позабюджетних джерел. Оптимальна модель передбачає:

- державне фінансування поточних та стратегічних потреб;
- міжнародну допомогу для модернізації техніки та покриття критичних потреб;
- інноваційні фінансові інструменти для мобілізації додаткових коштів та залучення суспільства.

Комплексний підхід до фінансування ЗСУ забезпечує баланс між стабільністю та гнучкістю ресурсів. Досвід країн, які проходили через військові конфлікти, показує, що інтеграція різних джерел фінансування дозволяє зменшити ризики, пов'язані з нестабільністю бюджетних надходжень, та підвищити ефективність витрачання ресурсів.

Особливу роль відіграють фінансові інновації: вони не лише збільшують обсяг ресурсів, але й створюють механізми залучення громадськості та бізнесу до підтримки армії. Це підвищує соціальну підтримку та зміцнює фінансову основу обороноздатності держави.

Отже впровадження інноваційних фінансових механізмів повинно включати:

1. Стійке фінансування ЗСУ у воєнний час можливе лише за умов інтегрованого використання державного бюджету, міжнародної допомоги та фінансових інновацій.

2. Міжнародна допомога та донорські програми є ключовими для модернізації техніки та забезпечення критичних потреб армії.

3. Використання позабюджетних інструментів, таких як військові облігації та краудфандинг, підвищує ефективність мобілізації ресурсів та сприяє залученню суспільства.

4. Розробка стратегічних фінансових планів для ЗСУ має базуватися на комплексному підході, що поєднує традиційні та інноваційні механізми фінансування.

Запропонована модель фінансування забезпечує стійкість, гнучкість та ефективність використання ресурсів для модернізації та розвитку Збройних Сил України, що є критично важливим для забезпечення національної безпеки в умовах воєнної економіки.

Література

1. Тимошик Н.С. Загальний стан та пріоритетні напрями розвитку фінансового ринку в умовах війни. *Modern science: challenges of today: Collective monograph*. Bratislava, Slovakia, 2023. pp. 89 – 124. URL: <https://surl.li/ycffja>

2. Ткачова Н. П., Масалаб О. В. Дослідження особливостей воєнної економіки. *Економічна аналітика: сучасні реалії та прогностичні можливості* : матеріали тез 2-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 24 січня 2025. Київ. С. 188-190. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/87636>

УДК 336

А.Вацко, Н.С. Тимошик

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна)

ЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ СТРАХУВАННЯ ВОЄННИХ РИЗИКІВ

A.Vatsko, N.S.Tymoshyk

ETHICAL AND LEGAL ASPECTS OF WAR RISK INSURANCE

У сучасному світі, де військові конфлікти, агресія та нестабільність дедалі частіше впливають на життя людей, питання страхування воєнних ризиків набуває особливої актуальності. Збройні дії завдають колосальних матеріальних збитків, руйнують інфраструктуру, підприємства, домівки та забирають життя тисяч людей. У таких умовах держава та суспільство стикаються з необхідністю пошуку фінансових механізмів, які допоможуть мінімізувати наслідки війни. Одним із таких механізмів є страхування воєнних ризиків — складний, але вкрай важливий інструмент підтримки економічної та соціальної стабільності. Воно поєднує у собі економічні, правові та етичні аспекти, що визначають межі відповідальності страхових компаній і моральні принципи захисту постраждалих.

Страхування воєнних ризиків — це особливий вид страхування, який спрямований на відшкодування збитків, завданих війною, бойовими діями, військовими операціями, повстаннями чи терористичними актами. Його сутність полягає в тому, щоб компенсувати втрати власників майна, бізнесу або життя, якщо ці втрати безпосередньо пов'язані з воєнними подіями. Проте реалізація такого виду страхування є надзвичайно складною через високий рівень ризику, непередбачуваність обставин і значні фінансові витрати. [4]

Більшість страхових компаній традиційно виключають воєнні ризики зі своїх полісів, адже такі події носять масовий характер і можуть одночасно спричинити величезні збитки для великої кількості клієнтів. У таких випадках навіть найстійкіші страхові фонди не здатні покрити всі втрати. Саме тому держава та міжнародні